

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
Vyriausybės
2024 m. d.
nutarimu Nr.

ŽEMAIČIŲ VYSKUPO MOTIEJAUS KAZIMIERO VALANČIAUS METŲ MINĖJIMO 2026 METAIS PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metų minėjimo 2026 metais planas (toliau – Planas) skirtas:
  - 1.1. prisiminti ir paminėti Žemaičių vyskupo, švietėjo, rašytojo, blaivybės sąjūdžio organizatoriaus Motiejaus Kazimiero Valančiaus ir jo kūrybos svarbą ir įtaką Lietuvos visuomenei, jos kultūrinio mentaliteto formavimuisi;
  - 1.2. aktualizuoti ir atskleisti Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus veiklos aspektus, įtaką dabarties ir ateities kartoms, pabrėžiant jo veiklą kaip Lietuvos visuomenę apjungiantį reiškinį.
2. Plano veiklos nurodytos priede.

II SKYRIUS TIKSLAI

3. Pagrindinis Plano tikslas – siekiama, paminint Žemaičių vyskupo, švietėjo, rašytojo, blaivybės sąjūdžio organizatoriaus Motiejaus Kazimiero Valančiaus 225-ąsias gimimo metines, atskleisti šios iškilios XIX a. vidurio Lietuvos religinio, kultūrinio, visuomeninio ir politinio gyvenimo asmenybės, įnešusios reikšmingą indėlį į Lietuvos mokslo raidą, švietimo ir kultūros puoselėjimą, svarbą.
4. Papildomi Plano tikslai:
  - 4.1. išsamiau supažindinti visuomenę su Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus asmenybe, atskleisti jo kūrybą ir veiklą, padėjusią pamatus tautinei savimonei ugdyti;
  - 4.2. atskleisti ir pabrėžti Žemaičių vyskupo, švietėjo, rašytojo, blaivybės sąjūdžio organizatoriaus Motiejaus Kazimiero Valančiaus veiklos aspektus bei įtaką, turėjusią didžiulę reikšmę Lietuvos visuomenės formavimuisi.

III SKYRIUS LAUKIAMI REZULTATAI

5. Numatoma, kad įgyvendinus Planą:
  - 5.1. visuomenė išsamiau susipažins su Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus asmenybe, jo veikla ir kūryba, padėjusia pamatus tautinei savimonei ugdyti;
  - 5.2. visuomenė labiau įsitrauks į minėjimo renginius ir iniciatyvas, išaugs supratimas apie Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus veiklos ir kūrybos reikšmę bei įtaką Lietuvos visuomenės formavimuisi;
  - 5.3. sustiprės didžiavimasis sava kultūra, valstybe, įprasminant Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus 225-osios gimimo metinių sukaktį.

Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus
metų minėjimo 2026 metais plano
priedas

ŽEMAIČIŲ VYSKUPŲ MOTIEJAUS KAZIMIERO VALANČIAUS METŲ MINĖJIMO 2026 METAIS PLANO VEIKLOS

Eil. Nr.	Veiklos (projekto) pavadinimas	Atsakingas vykdytojas	Įvykdymo terminas
I SKYRIUS KONFERENCIJOS, RENGINIAI IR PARODOS			
1.	Parengti projektą „Sveikata visus metus“, susiejant sveikos gyvensenos iššūkius su Motiejaus Kazimiero Valančiaus vertybėmis ir mokymo principais	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Lietuvos neformaliojo švietimo agentūra	2026 m. I–IV ketvirčiai
2.	Organizuoti chordinės muzikos vakarą ir teatralizuotą šviesų ir meno kompoziciją Kalnalio Šv. Lauryno bažnyčioje, skirtą Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metams paminėti	Kretingos rajono kultūros centras, Kretingos rajono savivaldybės M. Valančiaus viešoji biblioteka	2026 m. I–IV ketvirčiai
3.	Organizuoti paskaitų ir renginių ciklą, skirtą Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metams paminėti	Maironio lietuvių literatūros muziejus	2026 m. I–IV ketvirčiai
4.	Organizuoti konferenciją, skirtą Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metams paminėti	Viešoji įstaiga Kauno arkivyskupijos muziejus	2026 m. I–II ketvirčiai
5.	Organizuoti Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus 225-ųjų gimimo metinių minėjimą „Motiejus Valančius – žmogus skleidęs šviesą“	Vyskupo Motiejaus Valančiaus gimtinės muziejus	2026 m. II ketvirtis
6.	Organizuoti mokslinę konferenciją Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metams paminėti Žemaičių vyskupystės muziejuje Varniuose	Žemaičių muziejus „Alka“, Telšių rajono savivaldybė	2026 m. II ketvirtis

7.	Organizuoti menininkų plenerą-konkursą, skirtą Motiejaus Kazimiero Valančiaus kūrybai ir asmenybei	Maironio lietuvių literatūros muziejus	2026 m. II ketvirtis
8.	Organizuoti nacionalinę konferenciją, pristatančią šiuolaikinę mokslu grįstais metodais veikiančią priklausomybių gydymo sistemą, lyginant ir tiesiogiai susiejant su Motiejaus Kazimiero Valančiaus idėjomis	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Respublikinis priklausomybės ligų centras	2026 m. II ketvirtis
9.	Parengti ir eksponuoti Žemaičių vyskupystės muziejuje parodą, skirtą Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metams paminėti	Žemaičių muziejus „Alka“, Telšių rajono savivaldybė	2026 m. II–III ketvirčiai
10.	Organizuoti respublikinį moksleivių piešinių konkursą, skirtą Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metams paminėti	Maironio lietuvių literatūros muziejus	2026 m. II–IV ketvirčiai
11.	Organizuoti moksleiviams edukacinį užsiėmimą, skirtą Motiejaus Kazimiero Valančiaus gyvenimui ir kūrybai paminėti	Maironio lietuvių literatūros muziejus	2026 m. II–IV ketvirčiai
12.	Organizuoti Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus kūrinių skaitymų netradicinėse erdvėse ciklą „Po Žemaitijos ažuolais“: skulptoriaus Virgilijaus Vaičiūno sodyboje, Vyskupo Motiejaus Valančiaus gimtinės muziejuje	Vyskupo Motiejaus Valančiaus gimtinės muziejus	2026 m. II–IV ketvirčiai
13.	Organizuoti jaunimui skirtą Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus kūrinių viešo skaitymo akciją	Viešoji įstaiga Kauno arkivyskupijos muziejus	2026 m. III–IV ketvirčiai
14.	Organizuoti projektą „Lietuvos klijimo teatrų krivūlė“, skirtą Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metams paminėti	Vyskupo Motiejaus Valančiaus gimtinės muziejus	2026 m. III ketvirtis
15.	Surengti Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus rengtų ir (ar) aprobuotų leidinių skaitymus ir sakralinės muzikos koncertą Žemaičių vyskupystės muziejuje	Žemaičių muziejus „Alka“, Telšių rajono savivaldybė	2026 m. IV ketvirtis
16.	Organizuoti mokslinę konferenciją, skirtą Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metams paminėti	Maironio lietuvių literatūros muziejus	2026 m. IV ketvirtis

**II SKYRIUS
VIEŠINIMAS IR LEIDYBA**

17.	Igyvendinti leidybinį projektą „Galvosūkių knygelės vaikams „Tabalai tabalai“, skirtą Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metams paminėti	Kretingos rajono savivaldybės M. Valančiaus viešoji biblioteka	2026 m. I–II ketvirčiai
18.	Sukurti ir įdiegti į lauko erdvės suoliuko audiosistemą garso įrašus, paremtus Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus rašytiniu paveldu	Kretingos rajono savivaldybės M. Valančiaus viešoji biblioteka	2026 m. I–II ketvirčiai
19.	Išleisti Irenos Petraitienės knygą, skirtą Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metams paminėti	Viešoji įstaiga Kauno arkivyskupijos muziejus	2026 m. I–IV ketvirčiai
20.	Parengti ir transliuoti LRT KLASIKA programoje rinktinių Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus tekstų garsinius įrašus laidoje „Vakaras su knyga“	Viešoji įstaiga Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija (toliau – LRT)	2026 m. I–IV ketvirčiai
21.	Sukurti ir LRT televizijos kanaluose transliuoti dvi programas, skirtas Žemaičių vyskupui Motiejui Kazimierui Valančiui	LRT	2026 m. I–IV ketvirčiai
22.	Transliuoti LRT televizijos kanale Žemaičių vyskupui Motiejui Kazimierui Valančiui aukojamas Šv. Mišias	LRT	2026 m. I–IV ketvirčiai
23.	Skleisti LRT naujienų programose, interneto svetainėje www.lrt.lt informaciją apie Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metų minėjimui skirtus renginius	LRT	2026 m. I–IV ketvirčiai
24.	Sukurti ir LRT televizijos kanale transliuoti Žemaičių vyskupui Motiejui Kazimierui Valančiui skirtą dokumentinę apybraižą	LRT	2026 m. I–IV ketvirčiai
25.	Išleisti reprintinį faksimilinį leidinį „Motiejus Valančius. Vaikų knygelė“	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas	2026 m. I–IV ketvirčiai